

Tanmərđut ta tējät dăȳ-Alže

i-ălyafyăt d-tamăzăla

dăȳ-Mali

Ăşajøş

Năkkăneđ, Ălxəkum wa n- Mali d-ajhanăń wi dăr- ănmănnăk făll-abărid wa ijăn dăy-aşăl wa n- 24 dăy-Yulyuh 2014, nətawăyra diha s- « işrutăń » ;

Nămmoqqăs dăy-Alže dăy-isălan n-ərukən, s-əmmək wa issəknă abărid i-asəysəl n-ălyafyăt ilsan ăkall, iylal, iđman ăddăbaratăń hin-janen tenăye n-amăylol, i-tinakriwen ti tajjănen dăy-teje n- Mali ta n-afălla s-jannen iyyađ Azăwad ;

Nəkna iji n-ălxeŕ ăjjeen i-Ėddəzayăr –i ămoosăń ămaway n- taggayt ta tajjăt əssəyasa, d-CEDEAO, d-Inyon Afriken (UA), d-Inyon Erobeyen (UE) d-Tanməttəft n-Ėddəwəłăń wi n-Anislam (OCI), d- Burkina Faso, d-Moritani d- Nižer d-Nižerya d-Tşad-i əhanen taggayt ta tajjăt əssəyasa ;

Đărăt a-s nəkna azəjjəzz n-talya ta –dăy təjat dăy-Mali yərəd-net d-tulaten n- tinakriwen ti tajjănen dăy- režyontăń n- Mali ti n-afălla ;

Nəkna tajbəst dăy- ad- hin-naməs hărătăń yərəd wi tumasnen əssəbabăń i-talyiwen şund ta-dăy iha Mali, nəşşəşrəy-dd tamăžăla jer-kăl-ăddăwlăt yərəd, tamăžăla tənsat făll-uyəl dăy-ăttarex, təbbuubba anmăttəf n-ăddinăt, ertayăń dăy-a-s əzlayăń, ăniisămyărăń. Iqqal a-wen təmmal n-Mali ;

Nəkkas äššäk a-s təlzam teẓäte d-anməṭṭaf n-Mali äynayän, ässoomen tartit n-äddäwlät, ij' edägg i-meẓlay n-timəttawen-net d-ässänyätän-näsnät d-älxal n-taməzzoyt-näsnät dəy-idäggan-näsnät ;

Nəssan a-s təlzam tajbəst dəy-timašalen n-efes n-tibyar s-äddäbaratän äddeewnen d-älxal n-timəttawen d-tiwsaten d-ässänyätän-näsnät ;

Nəssan a-s ilzam axəkam äbbuubbän älxalän n-ikallän d-ättarex d-ässänyätän n-äddinät dəy-režyontän n-Mali ti n-afälla s-ättiwässän a-s ənhaynät amyəntəš iknan eḍes n-timəttawen-näsnät ;

Nəssan s-ilzam arurəd n-azəzjaw n-əkall, d-asəməl n-älyafyät d-tälawit dəy-äddäwlät-nänäy, nəššəšrəy-dd timašalen äsiidättätne sārho n-təmməniya, iqqud dəy-asənnətibəy n-älmal, səmyar n-älxəqqän n-äggadəm, iqqud n-äššəreya d-ukəs n-iba n-atwədəyyi ;

Nəssan a-s-təlzam tajbəst har hin-təmmukkəs təhənšareḍt d-asərmay s-itawänna terorizəm dəy-əddəwəlän-nänäy ;

Nəssiitbät alkum-nänäy i-əššərəḍän wi n-Afriqəyya tohar älyaləm, əlanen tənfa tətbatät ;

Nəkittəw tinmərḍuten ti dd-nokäy, d-märsalän wi t-əmälne i-ašəmmišel-näsnät d-taməḍint-näsnät ;

Nänmərḍä fäll-hərätän –wi :

Eḡāf I : Tisəttəḡhal, erkāwālān d-āssasān n-əməkən iḡlalān n-akənnas

Āl bab 1 : Tisəttəḡhal, erkāwālān

Əlfəşəl (atikəl)1 : Hak ašrut, āssoomāt abārid, āsiisanāy alkum-net i-tisəttəḡhal-ti :

- a) Semyar n-tartit dāḡ-iyyān n-āddāwlāt, s-āzzar ālxəkum wa n-Mali, ogdāhān dāḡ-s āddināt, olwan s-āddin wa ərhan ;
- b) Musnāt d-efes n-meḡlay n-āssāḡyātān d-tawalen, d-asəssuf n-tirjiten n-tiwsaten n-Mali ḡərəd, hullan tiḡeḡen d-aratān, dāḡ-akāros n-āddāwlāt ;
- c) Tanhaḡt n-timəttawen dāḡ-iman-nāsnāt s-təmmənəya təjat edāḡḡ i-derhanān-nāsnāt ;;
- d) Šešray n-āddābara n-efes āsiisāgdāhān tajiwen n-āddāwlāt n-Mali ḡərəd, ija ənniyāt i-tibḡar n-hak iyyāt ;
- e) Əššənju n-ašəmmišəl n-āšṡahāt d-tāhənšareḡt i-asəlmad n-derhanān d-edāwānne d-amsəjrah i-əməkən n-iḡāšadān ;
- f) Semyar n-ālxəqqān n-āḡḡadəm, d-əlləllu n-āḡḡadəm d-āttāsrexān wi ijraw āḡḡadəm d-tisrawt s-āddinān ;
- g) Əššənju d-immus n-temākšit d-temākarāḡt d-iba n atwədəyyi ;
- h) Ejeḡ n-terorizəm, d-mamāla wa xāramān n-taba ta lābasāt d-tulaten n-timašalen lābasnen ti hāḡnen tajjānen jer –ikallān.

Əlfəşəl 2 : Hak ašrut, iḡkal erkāwāl n-ašəmmišəl wār-təha tayḡdərət, n-tisəttəḡhal n- tanmərḡut-ta, dāḡ-a-s əssanān ḡərəd a-s kunta təkñā iḡlan-nāsān a-wen, kunta day təḡšād ālyar-nāsān.

Əlfəşəl 3 : Ad-əj əlxəkum wa n-Mali dəy-əşşəreyatən-net, əşşərədən yerəd wi saryasnen ašəmmişəl n-tisəttəyhal n-tanmərđut-ta, dəy-a-s ohar isəlan d-işrutən yerəd, ohar-tən d-komite wa idanən tanmərđut-ta.

Əlfəşəl 4 : Tisəttəyhal ti oharnət tajiwen n-əddəwlət yerəd, tajiwen ti n-afəlla a dəy- mad-əmaşalnət s-tizarət, uhən dəy wen-hərət wər t-illa a dəy-immar tisəttəyhal ti əskatnen i-tajiwen ti n-afəlla.

Əlbab 2 : Əssasən n-əmukən iylalən n-akənnas

Əlfəşəl 5 : Tanmərđut-ta, totas asəysal dəy-Mali, n-əlxalən əssiryəsnen əlyafyət əsiisəgdəhən əddinət, oyad, iylal. Təwway day anəzjum n-tadhəlt n-azəzjaw n-əkall dəy-tafləkt n-Afriqəyya ta- dəy, hakd dəy-əddunya yerəd. Təlliyyət s-isəlan wəren-ənbabək, əmukən insan fəll-hərətən-wi :

Isəm wa n- Azəwad

Isəm wa n- Azəwad, əmoos ešwəl n-tumast oharnət timəttawen n-afəlla n-Mali ; timəttawen-en, əmoosnət hərət dəy-isudas n-tamətte ta n-kəl-Mali. Anməjrah fəll-isem-wa, ila əmmək ad- umas əssas i-tanmənnakt ta s-təja təmyatert dəy-semyar n-anməttaf n-əddəwlət wa n-Mali d-ayrud-net.

Əddəbaratən otasnen asəysal n-əlyafyət d-taməzəla n-kəl-Mali

Iyāşadən wi s-e d əhojən dəy ad-dd-əqqələn tajiwen n-əddəwlət-nənəy ti n-afəlla, əssəbabən-nəsən wi s-əmmintəlnət talyiwen ti tājənən jer-timəttawen d- folitik, əmiiyatərən s-əmukən insan fəll-folitik. A-wen-dəy a

fäl ilkam ad-äj älžamayät dăy-ertayän käl-äddäwlät yêred s-segdah n-işrutän, fäll-tamăžăla d-tanmënnakt. Älžamayät-en, ad-ijrëw tadhëlt n-komite wa ojžän tamăđint n-tanmënnakt, ëknën dăy-s ëssëbabän n-ikënnasän atwëzëjëzz. Älžamayät-en, härätän wi dăy-mad-ämmăjräd, tësh'-een talya ta n-Ažăwad. Ad-dăy-s ilzëm ajăraw n-äddăbara äsiidaben Mali alămaz n-tisëmmawen ti dd-nokăy, issërtëy tirjiten n-timëttawen-net yêred i-asëysël n-tanmënnakt dăy-äddäwlät. Ad-t-emëlän ëşşëređän n-älÿafÿät d-tartit n-äddäwlät d-tamăžăla. Ẽşşëređän-en ad-ënsan fäll-ättarex n-äddinät d- tumast-năsän.

Äddăbaratän otasnen asëssuf n-axăkam

Tenăye n-akënnas har wăr-dd-itolës tanăkra, tëzzilzăm day axăkam ijan edăgg i-ässănyätän n-hak tumast, insa fäll-hărărätän-wi :

-Asëmël n-tijëttewen n-älxëkum ëyrafnen fäll-kolaktiwitetän ëlanen inaxkimän ifran wäte ëlan tädabit măqqoorät ;

-Tilwat dăy-asënnëttibëy n-timëttawen n-tajiwen-ti i-talÿiwen-năsän ;

-Asiwëđ n- käl-afälla dăy-idăggan n-älxëkum wi măqqornen n-äddäwlät ;

-Asëşşuhu d-asëtbat n-älxaqq s-azënnëmihez n-žistis d-äddinät

-Asëmël n-älÿëşkër insan fäll-tartit n-äddäwlät, ämoos iyyän, ertaynät dăy-s tiwsaten n-äddäwlät yêred ;

-Tajbəst n-timəttawen, hullan ti n-tajiwen ti n-afälla, dəɣ-a-wa dd-
iqqalän azəzjaw n-əkall ;

-Ariri n-älɣəskər fäll-äddäwlät n- Mali ɣərəd, ijan s-timärrähälen ;

-Asəməl n-edəgg s-itawänna tarrayt i-efes, dəɣ-tajiwen ti-dəɣ n-
afälla, əlanen əlwəkilän dəɣ-ərtayän äddinät n-tajiwen-en ɣərəd, ad
ila äddäbaratän n-efes n-əkall has-əskatnen, ənsan fäll-ässənyätän
d-älɣadatän n-äddinät. İzəfan wi kannänen äddäbaratän-win,
ejänd n-azrəf wa t-illan i-efes iɣlalän, dəɣ-irtay azrəf wa isans
əlxəkum d-wa n-tirjiten ti hakkän əddəwəlän iyyaɖ, a dd-zajjārän.

-Ujəš n-əddəwəlän wi n-tukat-ten i-erkəwəl n-aɖəman n-ašəmmişəl
d-semyar n-tisəttəɣhal n-tanmərɖut-ta, d-tadhəlt s-äddäbaratän, d-
azrəf d-isuj ;

A-s ənnəqbälän išrutän s-azəzzəllu n-əlkaɖ n-tanmərɖut-ta ɣas, ad-
t-iməl äzzəman n-azəjjəzz n-timašalen.

Eyăf II : A-wa dd-iqqalän isəlan wi n-folitik d-taggayen n-əlxəkum

Älbab 3 : Taggayen ti n-əlxəkum d-uyəl dəɣ-asəmməɣərhi n-äddäwlät

Əlfəşəl 6 : Änimännəkän išrutän fäll- asəməl n-taggayen n-əlxəkum
äsidabätnen timəttawen ti n-käl-afälla, asənnətibəɣ n-talyiwen-nəsnät,
dəɣ-a-s əwwaynät anəzjum n-tumast n-dəgg-äddäwlät, ənsanät fäll-
tajəttewt ta n-ättəsrex-nəsnät, iwwaɖän käl-afälla wi əhanen taggayen n-
əlxəkum s-afälla. Dəɣ-a-wen, ätiwəjj' edəgg i-tisəttəɣhal-ti :

Dăy-tarrayt ta n-Režyontăn(tajiwen)

-Hak teje tĕla asănbĕle ifran wăte, tĕla tădabit măqqoorăt (wi n-ăššăreḡa hakd wi n-azrĕf).

-Ad-ĕjrĕwăn kăl-Mali, hullan wi n-afălla, asĕnnĕtibĕḡ n-talyiwen-năsăn, dăḡ-a-s ĕwwayăn anĕzjum n-tumast n-dăḡḡ-ăddăwlăt, ensan făll-tajĕttewt ta n- ättăsrex-năsănăt;

-Emănnăḡăf n-Asănbĕle, wăte a t-ifranăn, ĕnta a ämoosăn ämizăr n-ălxĕkum dăḡ-teje;

-Serkălăn d-komintăn, ĕlan älwăkiăn hasăn-tajjănĕn äddăbaratăn (konsăyyetăn wi n-serkəl d-konsăyyetăn wi n-komin). Imizărăn-en, wăte a tăn ifranăn, äzzarăn-asăn birotăn ĕxkamnen, äzzar-asăn Emănnăḡăf n-konsăy n-serkəl d-Mer s- wăte a tăn-ifrănăn;

-Hak režyon, ikf'-eet älxäqq tădabit n-asĕnnĕfrĕn n-isĕm wa tĕrha s-ĕmmĕk wa s- tăn-innă äššăreḡa wa išraḡăn režyontăn.

Dăy-tarrayt n-Ăddăwlăt

-Asĕtrab n-asĕmĕl n-tagḡayt ta s-sănatăn toolăhăt d- ta n-dĕbĕtetăn s- itawăнна Sena, meḡ Konsăy n-ăddăwlăt meḡ isĕm iyyăn a ämoos tăt- izzajăn; tumaset tagḡayt s-ăddinăt wi tăt-ĕhanĕn d-a-wa tăt-dd-iqqalăn dăḡ-timašalen, issirḡăs asĕḡsal n- ittusăn n-tanmĕrḡut-ta;

-Asiwəḍ n-əlwăkilăn n-timəttawen dăy-asănbəle s-asiwəḍ n-tarrayen ti dăy-tanăfranăn dəbətetăn s-wăte d-/mey s-ăddăbara iyyăn ilkamăn i-talya-ta;

-Tijawt n-ăddăbara, irmăḍăn, oran hokonsăy wa n-kolektiwitetăn i-əlwăkilăn n-imawayăn n- timəttawen wi n-alăşăl, i-təmməḍrit d- tiḍeḍen;

-Asiwəḍ n-əlwăkilăn n-timəttawen n-tajiwen ti n-afălla n-Mali dăy-taggayen n-ălxəkum ti əşşămnen d-sărwistăn n-ălxəkum wi măqqornen.

Ălbab 4 : Tizunawen n-axăkam d-tinhaḍen

Əlfəşəl 7: Hak ašrut, issan s-ilzam ad-uḗan axăkam d-tădabit jer-ălxəkum d-kolektiwitetăn. Wen-hărăt ad-iḍmən tijawt n-ənniyăt i-derhanăn n-timəttawen.

Əlfəşəl 8 : Tajiwen, ikf'-eenăt əşşăreḡa tădabit dăy-hărătăn-wi :

- a) Bənamežăn d-azəmməzizăr n-timašalen ti n-efes n-tibyar d-uzəj n-timəttawen d-ăssănyătăn;
- b) Asəmməjəttəs n-tifărrawen;
- c) Asəməl d-asənnətibəḡ n-idăggan d-isuj n-əşşəḡəl dăy-sărwistăn n-ălxəkum wi ohărnen (lăkkolăn, idăggan wi dăy-itatălmad əşşəḡəl, lăxtor, əhənzazăḡ, tihorawen, zăbotăn, isuj wi n-isălan dd-əqqalnen reḡyon, ifewăn, idăggan wi n-aman, ašəşdaj);

- d) Idommān, timḍan, āhoy n-imānan, asənnətibəy n-tifərwen, tälāšbor jer-tajiwen;
- e) Ijāndan wi n-azrəf (bidže) d-eḍanān dəy-tajiwen;
- f) Asəməl d-timḥal n-bayatān d-izərfan əkkasān käl-ākall iman-nāsān dəy-a-s ātiwājja alkum i-ešārāj issiibdād əlxəkum;
- g) Asəməl n-redewanš (timḥal n-a āmoosān imhas n-a ikfa əlxəkum imāššəyālān, šund aman mey gazwal, angre...)
- h) Tujit mey arāmas n-tikutawen mey tirjiten mey ijārawān;
- i) Ihuk n- tikutawen mey tirjiten;
- j) Ujəš d-tadhəlt s-hārāt dəy-təja tartit;
- k) Akāraš n-imidiwān iyyaḍ d-žimelažtān
- l) Folistān d-azəzjaw n-ākall d-timəttawen.

Əlfəşəl 9 : Əddəbaratān wi fäll-ānmānnākān əlwākilān n-kolektiwitetān, a-s əktābān, ətwājjan isālan-nāsān, ijrāw-tān əlwākil n-əlxəkum ɣas, ad-āmašālān. Amjəttəs n- təmmənəya jer-kolektiwitetān, əššəreɣa a t-isalmadān dəy-a-s əssoomāt tədabit n-timəttawen.

Əl bab 5: Təlwəkəla ta n-əlxəkum d-taməḍint n-tədiwt d-əššəreɣa

Əlfəşəl 10: Əlxəkum a isamalān dəy-kolektiwitetān əlwākil-net ijan ənniyāt i-a-wa infān əddəwlāt. Dəy-a-wen, ənta a ilzam ašəmmišəl n-əddəbaratān n-əlxəkum i-brožetān wi məqqornen, isaryas ašəmmišəl n-əddəbaratān n-efes n-ərrezəy n-əddəwlāt d-uzəj n-timəttawen d-asemməjəttəs n-tifārrawen.

Əlfəşəl 11: Əlxəkum a əsiidənnən əlwəkil-net, iqqud n-timaşalen n-kolektiwitetən d-tədiwt-nəsnət d-əşşəreya. Taməđint-ten, əmmək wa s-tajj, issiilməd-t əşşəreya

Əlfəşəl 12: Dəy-a-wərən-ifnez tədabit n-əlxəkum, ad-ənəmənəkən işrutən fəll-anmənhay n-əlxəkum d-režyontən fəll- :

-Aşəmmişəl n- brožetən n-efes dd-ikna əlxəkum mey əşşarikatən tiyyađ i-ad-əmaşəlan dəy-režyontən-en;

-Ukəs n-tibyar n-əkall ti n-aləşəl hullan ti n- tarəja n-əkall;

-A təmoos talya təjat i-aşəmmişəl n- tanmərdut-ta.

Əlbab 6: Ukəs n-izərfan d-əlmal

Əlfəşəl 13: Dərət bayatən wi dəy-imməjrəd əlfəşəl 8, hak teje, təddoobət asəməl n-tiwse təlkamət i-tamyərhut n-isuj n-əlmal-net d-ittusən n-efes – net dəy-a-s təlkam i-əşşəreya.

Əlfəşəl 14 : Ad-iqbəl əlxəkum asəməl n- tayde s-ikfa 30% n-izərfan-net i-kolektiwitetən, i-asəxsəl n-timaşalen s-hin irxas azrəf wa tənət-ikannən, dəy-a-s ija ənniyət iskatən i-režyontən ti n-afəlla s-əşşərəđən maden ətbət dərət-a-wa.

Əlfəşəl 15: Tibyar, hullan ti n-tarəja n-əkall, dd-ikkəs əlxəkum dəy-tajiwen-tin, ad-hasnət dəy-snət isuyəl hərət, s-əđdəkuđ-net ad-fəlla-s təj tanmənnakt dərət-a-wa.

Əlfəşəl 16: Ad-ıdmən əlxəkum:

-Asuyəl i-kolektiwitetän n-särwistän yərəd wi s-əmiyatärnät tinhaden-näsän;

-Asəməl n-tisəssərda i-imäššäyälän wi n-kolektiwitetän, dəy-a-s ojarän wi əqbalnen əlxidma dəy-režyontän n-Mali ti n-afälla;

-Asəryas n-ađakal n-imäššäyälän wi n-kolektiwitetän, d-asəməl n-əddäbara dəy-ojarän wi n-režyontän ti n-afälla.

Eyäf III : Isälan wi n-əlyəşkər d-azəzjaw n-əkall

Əlbab 7: Tisəttəyhal ti n-timawayen

Əlfəşəl 17: Isälan n-əlyəşkər d-azəzjaw n-əkall-wi, tisəttəyhal-ti a dəy-sän ənniihədnen :

-Ad-iqqəl əlyəşkər a dəy-ərtaynät tiwsaten n- Mali yərəd, umas əlyəşkər n-Mali iyyän yas, dəy-ixkam əlxəkum n-Mali;

-Ariri n-əlyəşkər fäll-əkall n-Mali yərəd s- a əntəkkän a əntəkkän.

Əlbab 8 : Asdu n-əddinät wi s-käla əhan ajhanän dəy-iyyän n-edəgg,

asəns-näsän i-təzoli d-ujəş-näsän i-əlyəşkər mey əššəyəl-iyyän

Əlfəşəl 18: Asdu n-iməkkennəsän dəy-iyyän n-edəgg (kəntonmän), otas almud n-wi dəy-sän əddoobätnen ujəş n-əlyəşkər d-wi jarräwnen əššəyəl iyyän (DDR). Talya-ta, ašəmmişəl-net ilkam i-əššərəđän tədhal MINUSMA.

Əlfəşəl 19: Ad-ənmənnəkän işrutän fäll-asəməl n-taggayt tojjat aşəmmişəl n- DDR. Taggayt-ten tennixdäm d-ta ɗanät tanmərɗut-ta.

Əlfəşəl 20: Ujəš n-əlyəşkər d- DDR, e d ikka kǎntonmǎn n-iməkkennəsǎn itajj, ɛntǎneɗ-dǎy ad-tajjǎn. DDR, iməkkennəsǎn wi jǎnen kantone, wǎr-əjrewǎn ujəš n-ǎlyəşkər a t-jarrǎwnen.

Əlbab 9 : Uɗəf n-ǎlyəşkər i-ǎkall n- Mali yərəd

Əlfəşəl 21: Ariri n-ǎlyəşkər fäll-ayrud n-režyontǎn ti n-afǎlla, a ɛndǎrrǎn a ɛndǎrrǎn a-s itajj, ǎssǎnt diha-dǎy d-tətbǎt tamǎzǎla s-azəzǝzəllu n-tǎkarɗe-net. Talɣa –ten MOC d- MINUSMA a-s iha ifassǎn-nǎsǎn.

Əlfəşəl 22 : ǎlyəşkər-en, ilzam ad-t-əjjəšǎn ǎddinät ǎmooɗǎnnen n-režyontǎn ti n-afǎlla, hakd dǎy-wi n-imǎnokalǎn n- ɛssərdusa; wen hǎrät isaryas tafləst d-azəzjaw n-ǎkall;

Əlbab 10 : Uyəl dǎy-tamyərhut n-ǎlyəşkər

Əlfəşəl 23 : Ad-ənmənnəkän işrutän fäll-asəhhətəl fäll-a-wa dd-okǎyǎn d-ikarɗiwǎn wi n- U.A d- N.U, ɛqqəlǎn dǎy-tamyərhut n-ǎlyəşkər

Əlfəşəl 24: Ad- ittər ǎlxəkum tadhəlt dǎy-imilǎlǎn-net, ǎj ǎddǎbaratǎn yərəd wi s-ǎmiiyatǎr azəzjaw n-ǎkall d-taggaɗt-net

Əlfəşəl 25 : Ad-ənmənnəkän işrutän fäll-asəməl n-taggayt tojjat uyəl dǎy-tamyərhut n-ǎlyəşkər, umas a dǎy-ərtaynät tiwsaten, itwəjj azəjjəzz ǎynayǎn fäll-əmmək n-taggaɗt n-ǎddǎwlät d-azəzjaw n-ǎkall, dǎy-a-s ǎtiiwǎjja ɛnniyät i-tašniwen n-ǎddinät dǎy-idǎggan-nǎsǎn.

Əlfəşəl 26: Taggayt ta tojjat uşel dăş-tamyərhut n-ălyəşkər, ad-tăj ănnăsexatăn i-asənnəfrən n-ălwăkilăn n- sărwistăn hakd wi n-ălyəşkər, har issətbət a-wen tanmənnakt d-anməttaş.

Əlfəşəl 27: Dăş-isălan wi n-uyel dăş-tamyərhut n-ălyəşkər d-azəzjaw n-ăkall, ad-t-təməl polis tăynayăt făll-əxkamnăt kolektiwitetăn, ămoosnăt-asnăt ăşşahăt.

Əlfəşəl 28: Hak edăgg ad-t-əjjəšnăt taggayen s-itawăнна Komite konsiltatif, dăş-ərtayăn ălwăkilăn n-ălxəkum d-wi n- timəttawen şur-serkəl har reşyon, d-imănokalăn wi n-alăşăl. Komitetăn-en, ănaxkim n-edăgg a tăn-iwwiikkălăn.

Ălbab 11 : Əşşənju n-terorizəm

Əlfəşəl 29 : İşrutăn, əssitbătăn tajbəst dăş-immus n-terorizəm d-a dăr-olăh a ămoos şund iji n-iman d-mamăla wa xăramăn n-taba ta lăbasăt, tajbəst-ten, əjan dăş-s edăgg i-taydiwen ti s-jadăn əddəwəlăn wi n- tukat-ten hărătăn –wi.

Əlfəşəl 30 : Ăniimărdən işrutăn făll-asəməl n- ajhanăn əskatnen şas i-immus n-terorizəm d- a-wa dăr-olăh, itajjăn jer-əddəwəlăn.

Eşăf IV: Efes n-tibşar d-uzəj n-timəttawen d-tumast-năsăn

Ălbab 12: Taydiwen əskatnen i-efes

Əlfəşəl 31: Ăniimărdən işrutăn făll-ad-dd-iqqəl ălxəkum dăş-mənhuy-net i-efes n-ăkall, har itbət əlləllu n-kolektiwitetăn, udabătnăt, tijawt n-taydiwen n-efes əssirtaynen ăddinăt, ăbbuubbănăt ălxalăn n-taməzzoyt-

năsän d-ässänyätän-năsän, ədmanän iqqud d-iban temäksit dəy-idäggan yərəd.

Əlfəşəl 32: Äddoobätnät režyontän sänatät asəməl n-taggayen n-älwäkilän, i-asəssuf n-efes n-ärrezäy-näsnät d-uzəj n-timəttawen – näsnät, dəy-a-s əlkamnät i-a-wa fäll-tejə tanmərđut-ta.

Əlfəşəl 33: Təmal-t tarrayt s-itawänna tarrayt n-efes n-režyontän ti n-afälla, təlat imizärän dəy-ərtayän imännäyäfän n-režyontän-ənnin. Win əntäneđ a dd-təqqal taməđint n-timašalen n-efes d-asəttənfäy n-älmal har dd-ixsəl efes šik.

Əlfəşəl 34: Tarrayt n-efes-tənnin, təla äddäbara n-efes has-iskatän, s-ərukən-net, ertayän fälla-s işrutän, əjrawän tadhəlt n-imilälän, hullan wi takkäsnen azrəf i-efes iylälän.

Əlfəşəl 35 : Tayde-en ittus-net, ad-awəđnät režyontän ti n-afälla n-Mali efes ogdähän d-wa n-režyontän n-äddäwlät ti həđnen dəy-a-s ila a-wen aşəmol. Wen härät, itwəjjət dəy-təqqən wärät- tokey 10 har 15 iwətyan. Konsäy konsiltatif a dd-təqqal taməđint n-wen härät; ədhalän-t sārwestän mey älwäkilän wi əlänen tədabit n-a-wen.

Əlfəşəl 36: Äniimärđən işrutän fäll-ad-t-təməl taggayt n-asujjār n-afälla n- Mali. Taggayt –ten, tolas asəffəkkər n-a-wa s-ämiiyatār efes šik, d-afänəz n-əlläqqu. Taggayt-ten, dihad təkna təhajit ad- mad-awəđ emel-net 3 orän wi əšräynen azəzzəllu n-tanmərđut-ta. Taggayt-ten, ätiwārha dəy-Bank Monjal d-BAD, d-BID ad-tät-əlwəynät dəy-anməttaf n-älxəkum

wa n-Mali d-taggayen n-inaxkimān wi ohānnen, əlānen tədabit n-əššəyəl-wen, d-əlwākīlān n-režyon.

Əlfəşəl 37: Ad-itwejj əlžəmayāt n-utər n-azrəf dəy-2 orān wi maden-əsrəy əmukən n-tayde ta təskatāt i-efes. Əlžəmayāt-en ad- isəməl ejānd n-azrəf i-efes n-aməylol.

Əlbab 13: Tebādde dəy-efes n-režyontān ti n-afālla

Əlfəşəl 38: Tarrayt n-efes n-režyontān ti n-afālla, ənta a jarrāwāt s-tizarāt, tadhəlt n-ižərfan wi tāt-ikfa əššəreya n-tanmərđut-ta.

Dəy-a-wen, āniimərđān išrutān fāll-tijawt n-əddəbaratān yərəd, wi n-timašalen:

- ti āroorādnen,
- ti iha edəgg n-əşşəbarāt
- d- ti hin-əllānen, əktabnen dəy-tisiwad ti əjanen i-efes n-ərrəzəy d-uzəy n-tumast.

Timoqqesen ti dəy-əzzarnen n-taggayt ta tojjāt taməđint n-tanmərđut-ta, ad-dəy-snāt isəkən əlxəkum təkarde təssitbātāt iluzam-net dəy-isālan n-tanmərđut, d-a-wa dār-ogdāh azrəf wa ila s-ikittəw ad-t-dəy-s əj d-eməzezar wa s-irha ad-sār-s dd-ikən iluzam-en s-əmmək wa s-has-t-təswār tanmərđut; hullan dəy- a-wa dd-iqqalān hārātān-wi :

-Idəggan n-əššəyəl wi s-təmiyatār tamətte s-asəməl-nāsān s-tizarāt;

-Efes d-uzəy n-əddināt wi əssannen əššəyəl;

-Azəzjaw n-ənniyätän n-äddinät dăy-isălan wi dd-əqqalnen isudar

Uzəj n-timaşalen ti n-kăl-isaffän (ădomm, tamăđint, d-timaşalen ti n-kăl-tinariwen);

-Efes n-hărătän wi osaynen režyontän ti n-afălla n-Mali d-tukat-ten (jer zăbotän wăla imawayän n-isălan);

Tibyar ti n-tarăja n- äkall d-ăşşahăt wa n-tăfukt;

Ajăraw n-əşşəyəl, hullan i-təmməđrit, tiđeđen d- äddinät wi s- kăla əknasän əssənsänen tăzoli;

-Asəməl n-ăşşarikatän dăy-ăkall diha-dăy;

-Ajăraw n-əşşəyəl i-äddinät wi dd-əqqalnen đarăt-ahruhăy s- əddəwəlän iyyađ, mey s-tajiwen n- Mali tiyyađ mey day i-tulaten n- äddinät iyyađ rəkkəmnen;

-Ahăraw, işijaşän d-ifəyyedän, mamăla d- anməţţaf s-turfen mey s- isălan d-Tiğər d-irošan.

Əlfəşəl 39: Isălan wi dd-əqqalnen teyăre d-irošan d-ăssănyătan, ănmărdän dăy-sän işrutän făll-hărătän-wi :

-Tădiwt n-bərnəməžän n-teyăre d-ălxalän n-äddinät d- ăssănyătän-năsän dăy-režyontän;

-Efes n-tawalen d-akătab –năsnăt dăy-režyontän;

-Asəşşuhu n- teyăre ta n-ăssas d- ta n-ammās, d-tijawt n-ənniyăt i- asəyər n-äddinät yərəd;

-Asəməl n- lăkkolăn wi măqqornen;

-Asəməl n- santărtăn n-efes n-ăssănyăt d- Mizetăn dăy-režyontăn, uzəj n-ăssănyătăn n- režyontăn –en ɣur tadăbayt har afălla s-tukat-ten.

Əlfəşəl 40: Ad-t-təməl ažanş tojjat efes n-hak režyon. Təsawađ tădabit n-imăššăyălăn, saryas tamăđint n-iluzam n-ălxəkum dăy-akăros n-režyontăn.

Ažanş-en, təha inaxkimăn n-režyon, iwwiikkăl-tăt emănnăyăf n-Asănbəle režyonal.

Əlfəşəl 41: Ad-t- əməlăn bərnəməžăn făll-animărda əlxəkum d-režyontăn, tamašalnen dăy-iwətyan əjjootnen, ertaynăt dăy-săn timašalen əjjootnen, ešrađăn day iluzam n-ălxəkum dăy-a-wa dd-iqqălăn efes n-ărrezăy d-uzəj n-timəttawen d-ăssănyătăn-năsnăt.

Əlfəşəl 42: lɔman əlxəkum asəryas n-tebădde n-kolektiwitetăn dăy-asəməl d-ašəmmişəl n-ăzrəf wa dd-izjărăn tibɣăr n-ăkall d- wa dd-ihan s-imidiwăn n-tajiwen d-wi dd-əhanen s-tinmənnaken n-ălxəkum d-tukat-ten.

Əlfəşəl 43: Illăyăt əlxəkum s-ad-ibdəd dăy-efes n-təmmidəwa ta dd-saɣsalnăt režyontăn d-əddəwəlăn iyyađ dăr-ija Mali tisdas. Ad-itwəjj əddăbara făl əjjăšnăt kolektiwitetăn əddăbaratăn, ašəmmişəl d- tamăđint n-tinmənnaken ti dăy-ittəjrăw əmarwas meɣ asərɔal n-azrəf otasăn efes-năsnăt

Əlfəşəl 44: Äzzäman s-äzzäman ad-təttar taggayt ta tojjät tamăđint n-timašalen dăy-imadhalän ad-dd-əzzizjărän tăkarđe n-isălan n-bərnăməžän n-efes.

Əlfəşəl 45 : Ätiwättär dăy-ălwärtsilän yərəd wi s- kăla əknän taydiwen mey äddăbaratän i-efes n-Sahel, ad-šušemän rezyontän n- Mali ti n-afălla, əlmədän awəkkəl n-a-wen i-tazəjjawt n-aflək n-ākall-wa d-atăbat n-ălyafyăt.

Eyăf V: Tamăžăla, äššăreya d-talyiwen ti n-dăggadəm

Ălbab 14: Tamăžăla, äššăreya

Əlfəşəl 46: Äniimărdən işrutän făll-asətbət n-tamăžăla tənsat făll-hărătän-wi, jer-kăl-äddăwlăt yərəd:

-Əmukən n-äššăreya n-äddăwlăt, iđanän ălyafyăt d-tamăžăla;

-Asəməl n-äššăreya irjašan s-ašemmişəl n-taggayt ta s-itawănna “tidət, äššăreya, tamăžăla”

-Asəməl n-taggayt təjadăt temăkrădt, temăksit d-abăxas n-azrəf;

-Asəməl n-taggayt dăy-ərtayän imusănän n-əddəwəlän äjjootnen, tojjat isəffəkkirän n-iyăšadän yərəd wi əjănen hullan iji n-iman, akukəl n-əššərəđän n-akənnas dăy-a-wa dd-iqqalän tunfast n-ăggadəm, təmaheyt n-tiđeden d-a-wa ämoosän akukəl măqqorän n-ălxaqqän n-ăggadəm făll-ărori n-äddăwlăt n-Mali yərəd

-Asəffəkkər n-təlləbəst ta əjanət tihənşurađ tiyyađ əjanen dəy-
əzzəman n-akənnas, d-ihuk n-işrutən i-erkəwəl n-tadhəlt n-taggayt
ta tojjət isəffəkkirən-en;

Iba n- asədderf n-inəsbəkkədən wi əjanen iman s-anməşray d-
əşşəreya n-akənnas, əknən akukəl n-əlxaqq n-əggadəm,
ohəyan/ərkabən tiqəden d-tilyađen, əshənşarədən aratən dəy-
əzzəman n-akənnas;

-Asəşşuhu n-tədabit n-žistis har udabət əlxəkum ašəmmişəl n-
əşşəreya fəll-əddəwlət yərəd;

-Tajbəst dəy-ašəmmişəl n-əşşəreya, har inmihəz d-timəttawen ti
jer-itajj, umas əşşəreya oyadən, iba n- atwədəyyi, əj ənniyət i-a-wa
inna əşşəreya wa n-ihənnin n-imənokalən wi n-aləşəl, dəy-a-s wər-
ikma a-wen žistis ta n-əlxəkum;

-Asəssiləh n-əddinət yərəd s- ajəraw n-tadhəlt ta žistis, d-tijawt n-
isəlan n-žistis dəy-əddinət yərəd

-Uzəj n-əlqim n-imadhalən n-žistis dəy-əđdinən əlqađitən, s-asəyəz;

-Asəssuf n-a-wa dd-iqqalən əlqađitən dəy-əşşəreya, hullan dəy a-
wa illən jer-əddinət d-tijawt n-ənniyət i-əssənyətən, əddin d-
əlyadatən;

-Asəssuf n-a-wa dd-iqqalən imənokalən, har umasən hərət dəy-
tarrayen n-ərukən jer-əddinət.

Āl bab 15: Talyiwen ti dd-əqqalnen ālxaqqān n-dāggadēm

Ālfəṣəl 47: Ānimārḍān iṣrutān tajbəst fāll-asēməl n-talyiwen əssiryāsnen uyəl n-āddināt wi āhrahāynen, ajāraw-nasān i-əššəyəl, azuzāy-nāsān d-tadhəlt-nāsān s-sārwestān n-Afriqəyya d- wi tohar ālyləm yərəd šund tanmərḍut ta n-OUA n-1969 təjat fāll-talyiwen n-refižyetān dāy-Afriqəyya d-Tanmərḍut ta n-2009 n-Kānpāla togažāt āddināt wi āhrahāynen dāy-Afriqəyya

Ālfəṣəl 48: Ẹttarān iṣrutān dāy-ažanštān d-taggayen ti ojjānen ālxaqqān n-āggadēm, tadhəlt i- asuyəl, azuzāy, d-ajāraw n-əššəyəl šik i- āddināt yərəd wi āhrahāynen.

Ālfəṣəl 49: Ẹqbalān iṣrutān tebādde dāy-uzəj d- semyar n-əššərəḍān wi ogažnen ālxaqqān n-āggadēm, sāssegdah d-iba n-timudda. Ẹjbasān day dāy-ayātaf i-a ikkan ebre n-folitik, ārrəzāy mey i-ālyəškər dāy-tadhəlt-nāsān, saryasān əššəyəl wa n-ažanštān ogažān ālyafyāt i-āddināt-nāsān.

Eyāf VI : Tisuḍaf d-tirjit n-əddəwəlān wi n-dihen

Āl bab 16: Iluzam n-iṣrutān

Ālfəṣəl 50: Ẹssanān iṣrutān a-s təsaḍəft təzzarāt n-asəysəl n-tanmərḍut-ta, wār-tāmoos ar iba n-tayḍərt d-ālyādalāt-nāsān d-tajbəst –nāsān dāy-asəysəl n-a wa fāll-ānmānnākān, har dd-təysəl tamāžāla s-ašəmmišəl n-titbāqqa n-tanmərḍut-i, itbət ālyafyāt dāy-āddāwlāt d-aflək n-ākall wa iha yərəd.

Ɖlfəʂəl 51: Ɖttarăn iʂrutăn dăy-taggayen ti n-folitik d-ti əwwaynen timəttawen, hullan təmməḍrit, tiḍeḍen, imawayăn n-isălan, inhăḍăn, imănokalăn, ălfăqqităn, ad-ədhəlăn s-asəyşəl n-ittusăn n-tanmərḍut.

Ălbab 17 : A-wa dd-iqqalăn kăl-əssəyasa

Ɖlfəʂəl 52: Kăl-əssəyasa Ɖddəzayăr a tăn-təwwayăt, əntăneḍ a əḍmannen tanmənnakt d- semyar n-iʂrutăn i-tisəttəyhal. Dăy-a-wen:

Tajjăn əssəyasa hărwa jer-iʂrutăn;

Tiimărăn-tăn s-ănnăsexatăn s-əmmək n-aşəmmişəl n-titbăqqa ti tăn-dd-əqqalnen. Ɖntăneḍ day a dd-iqqal asəssikəy n-talya afăl təkna ezăwe har tējă tanmənnakt dăy-mişi.

Ɖlfəʂəl 53: Kăl-əssəyasa, əjbasăn dăy-iji n-isălan, kannăn asəhhəriwəs n-əddəwəlăn wi hăḍnen s-tajbəst har dd-təyşəl tanmərḍut-ta d-tadhəlt ta s-ămiiyatăr Mali.

Ălbab 18: A-wa dd-iqqalăn ălyaləm

Ɖlfəʂəl 54: Təḍman ălyaləm aşəmmişəl n-titbăqqa n-tanmərḍut-ta, təkna tajbəst day dăy-tadhəlt n-timaşalen-net yərəḍ:

- Nasyonzini, UA ¹ , CEDEAO ² , UE ³ , OCI ⁴ d-imadhalăn wi hăḍnen,əjbasăn dăy-tadhəlt n-tanmənnakt s-folitik, d-tadhəlt n-asəyşəl n-

¹ Prononciation YA.

² SEDEYAWO.

³ Prononciation YE

⁴ OSI

timašalen-net, ejbasān day dāy-ad-hin-əqqəlān āwadəm ɣərəd a āmoos, āsiimārsālān i-timašalen n-tanmərđut;

-Tātiwārha tadhəlt dāy-ālyaləm s-āddābara, azrəf, musnāt d-isuj wi s-āmiyatār ašəmmišəl n-titbāqqa n-tanmərđut: DDR, RSS d-ejeđ n-terorizəm, hullan dāy-ālžāmayāt wa n-utər n-azrəf i-efes n- režyontān ti n-afālla.

Əlfəşəl 55: Āniimərđān išrutān fāll-asəməl n-tayde n-asujjār d-tamāđint, dāy-ərtayān kāl-Mali d-imilālān-nāsān wi n-tukat-ten.

Əlfəşəl 56: A-wa ātiwārhan dāy-MINUSMA d-ažanštān d-bərnəmēžān wi n-Nasyonzini d-taggayen ɣərəd ti həđnen, iha mandatān-nāsān wi hānāt taggayen n-imusānān-nāsān.

Ālbab 19 : Komite wa ojjān tamāđint n-tanmərđut

Əlfəşəl 57: A-s āswārān išrutān izəzla-nāsān tākarđe ta n-tanmərđut ɣas, ad-ānnāqbālān asəməl n-komite (s-itawānna CSA⁵); ojjan tamāđint n-rājjoš n-titbāqqa n-tanmərđut i-tamāžāla d-tanmənnakt dāy-Mali.

Əlfəşəl 58 : CSA, tənəɣruft-net-da : ālxəkum wa n-Mali, ajhanān wi āswārnen izəzla-nāsān tākarđe ta n-tanmərđut d-kāl-əssiyasa (Əddəzayār -i n- āmaway-nāsān, Burkina Faso, Moritani, Nižer, Tšad, CEDEAO, Nasyonzini, OCI, UA, UE). Əddəwəlān wi wāren ətməskil dāy-konsāy n-sekirite wa n-Nasyon zini, tātiwārha dāy-sān tadhəlt n-komite-i. Āddoobāt CSA utər n-tadhəlt dāy-imilālān iyyađ day.

⁵ SSA

Əlfəşəl 59: CSA, Əddəzayər a-s emännäyäf-net, ədhalän-t Burkina Faso, Moritani, Nižer, Tšad, əllanen daw-tayma-net. CSA, edägg n-tayimit-net Bămăko, mušan afäl orda a-s tēja tămyatert s-a-wen, äddoobät azəmmäy dăy-edägg iyyän. Itajj kud dăy tiyyät tayimit dăy-äyyor, älwäqq d- tēja tămyatert s- a-wen day ad-äzzämmäy.

Əlfəşəl 60: Timašalen ti dd-əqqalnen CSA, əntänäteḍ-da :

-Tamăḍint, asujjăr, aməyyəz, d-asdu n-timašalen n-išrutän yərəd i-ašəmmişəl n-tisəttəyhal n-tanmərḍut, dăy-a-s wăr-ikkəs a-wen hărät dăy-a-wa dd-iqqalän MINUSMA,

-Əmukən n-esăbăr n-timašalen n-asəysəl n-titbăqqa n-tanmərḍut, d-tijawt n-ənniyät-has,

-Azənnəmihez n-mənhuyän n-išrutän; d-

-Asəhhəriwəs n-älxəkum s- tijawt n-äddăbaratän əssiiryăsnen ašəmmişəl n-tisəttəyhal n-tanmərḍut; äddăbaratän-en, əḍḍiinän dăy-sän hărätän-wi:

- i. Tahăḍra n-sărwistän n-älxəkum wi ənfanen timəttawen dăy-tajiwen ti n-afälla;
- ii. Ašəšray dăy-armuḍ n-əššərəḍän yərəd wi äddoobätnen asəryas n-ašəmmişəl n-titbăqqa n-tanmərḍut;
- iii. Ihuk n-älmal d-isuj yərəd wi hakkänen kolektiwitetän tədabit n-răjjoš olayän;

iv. Tijawt n-ăddăbaratăn wi salmadnen ăddinăt a-wa făll-tějă tanmėnnakt dăy-isălan wi n-demokrasi šund: asėssini n-listetăn ti ewardn ismawăn n-ăddinăt wi tajjăšnen wăte, asėhhəriwəs n-ăddinăt s-ujəš n-wătetăn, tadhəlt s-asəməl n-taggayen ăynaynen n-ălwăkilăn d-ibərdan ăynaynen n-təmmənəya.

Əlfəşəl 61: MINUSMA, a təwwayăt eyăf i-CSA, s-a-wa tăddoobăt, dăy-a tăt-wărăn-ikkes dăy-abărid n-a-wa tăt-dd-iqqalăn

Əlfəşəl 62 : Ad-ăj CSA, əkkozăt taggayen n-əššəyəl, i-asəysəl n-a-wa t-dd-iqqalăn. Taggayen-en, ad-tănăt-isənnəjməd d-a-wa dd-iqqalăn hărătăn-wi : “folitik d-ăššăreya”, “taggazt n-ăddăwlăt d-ălɣafyăt”, “efes n-ărrezăy d-uzəj n-tumast” d- “tamăžăla, ăššăreya d-talyiwen n-əlləllu n-ăggadəm...”

Ălbab 20: Ămawal wărăn-insă făll-ašrut iyyăn

Əlfəşəl 63: Əqbalăn išrutăn ad-isəməl CSA ămawal wărăn-insă făll-ašrut wăla iyyăn. Ămawal-en, iwar-t asujjăr n-talya ta s-tərjaš tanmərđut-ta.

Hak əkkoz orăn, ad-dd-izzəzjăr eketəb iwar a-wa dd-iysălăn dăy-erkăwălăn n-išrutăn i-asəysal n-tanmərđut, iwar-t day a-wa inhăy dăy-mărsalăn, issiilmăd siha s-illa uđlem, ija ănnăsexatăn n-ăddăbaratăn wi s-ilzam ad-ətwəjjən.

Əlfəşəl 64: Ămawal wa wărăn-insă făll-ašrut wăla iyyăn, ijraw tadhəlt n-imusănăn ti s-ămiyatăr asəysəl n-əššəyəl-net.

Eḡăf IV : Tisəttəḡhal ti n-tasămdot

Əlfəşəl 65: Tisəttəḡhal n-tanmərđut-ta, wăr-ăddoobătnăt tămottayt ar s-tanmənnakt n-işrutăn ḡərəd wi ăswărnen izəzla-năsăn tăkarđe-net, šămad təqbal taggayt ta tojjăt tamăđint-net s-itawănna CSA.

Əlfəşəl 66: Tisiwăđ, d-tifir ti əjăn ălwăkilăn n-işrutăn dăḡ-talḡa ta ăzzallen dăḡ-Alže, dăḡ-aşăl wa n-19 dăḡ-Făbrayăr 2015, əhanăt tanmərđut, ikf'-eenăt ăşşăreḡa ălqim wa-dăḡ ikfă tisəttəḡhal n-tanmərđut ti hăđnen.

Əlfəşəl 67: Tanmərđut-ta, ad-tăssănt ămaşal ḡur diha-dăḡ tăt-əwărăn izəzla n-işrutăn d-kăl-əssəyasa

TASIWƏDT 1 : Təqqən ta n- jere-jere

Har dd-ḡassălăn ăddăbaratăn wi təssəbdăd tanmərđut-ta, ănmănnăkăn işrutăn făll-hărătăn-wi s- ilzam aşəmmişəl-năsăn dăḡ-tăqqən təntat ḡur-azəzzəllu n-tanmərđut i-ălyafyăt d-tamăzăla ta tējăt dăḡ-Alže, təḡla har măraw orăn d-əttam təkkəd sănatăt timərwen n-ăyyor d-əkkoz.

Təqqən-ten, ənta a dăḡ mad ăjənăt talḡiwen zămăzalnen kăl-Mali, iməl-t ăssas i-Mali ăynayăn, dăḡ-itbat demokrasi, issirtăy-t emel n-ălyafyăt,

demokrasi, d-anəqbəl n-tiwsaten-net s-hak iyyăt təla tumast-net has-tătiwăsămyărăt. Təqqən –ten-dăḡ day a dăḡ- dd-mad-əqqəlăn ăddinăt wi əhrahăḡnen əzjărăn Mali, əjrəwăn taməzzoyt d-əşşəḡəl.

Ittusān d-tayrəst n-təqqən ta n- jere-jere

Ad-tässānt təqqən n- jere-jere ɣur-azəzzəllu n-tanmərɖut. Təqqən-ten, ad-t-däɣ-s əmələn äddäbaratān has-əskatnen, ämašälän i-axākam däɣ-režyontān ti n-afälla, har iräjjäš a –wa fäll-təjä tanmənnakt.

Äddäbaratān-en, ittusān-näsān-da :

-Aɖāman n-asəməl n-əššərəɖān əssirɣāsnen asəməl d-ašəmmišəl n-äššäreɣa wa äynayān iglan fäll-folitik, äɣafyät d-taggaɣt n-äkall, efes n-ärrezäɣ d-tumast, d-äššäreɣa d-tamäzāla n-käl-Mali ɣərəɖ;

-Uɣəl däɣ-əššərəɖān wi n-wätetān, äsiidaben tijawt n-wätetān däɣ-serkəlän, režyontān, däɣ-afälla, däɣ-təqqən ta n-jere-jere, har t-əməlnät taggayen n-älwäkilän ti əhanen tanmərɖut-ta;

-Ašəmmišəl n-äddäbaratān d-əssəyasatān ɣərəɖ wi dd-siyulnen äɣafyät, naqqən akānnas, sidubun uɣəl däɣ-tamɣərhut n-äɣəškər har iwwaɖ musnät-net, iwär-t ešwäl ɣas, wa n-äddäwlät,

-Tijawt n-ənniyät i-ašəmmišəl n-a-wa fäll-təjä tanmənnakt däɣ-isālan wi n-əššənju n-terorizəm, udayān äddinät i-timudda d-ukəs däɣ-meɖan d-iban atwədəyyi;

-Ašəmmišəl n-tanmərɖut s-əmmək wa iktabān däɣ esäbär n-timašalen-net.

Däɣ-äddimmät n-ad-t-illa älxəkum, ad-əxdamnät tijəttewen n-älxəkum ti t-əllanen, har t-əməlnät tijəttewen ti təssəytä tanmərɖut-ta.

-Kunta wär ijă a-wen, asəməl, dăy-a wăřăn-okey kărađ orăn wi ăřrăynen azəzžəllu n- tăkarđe ta n-tanmərđut, n-ălwăkilăn ăxkamnen dăy-komintăn, serkəlăn, režyontăn ti n-afălla, dăy-təqqən ta n-jere-jere. Ālwăkilăn-en, asənnəfrən-năsăn, tădabit-năsăn, axăkam-năsăn, ad-fălla-săn ənmənnəkăn išrutăn;

-Asəməl dăy-armuđ, n-ăřřərəđăn ɣərəd wi saryasnen așərjaș n-tisəttəyhal n-tanmərđut.;

Ad- ăj ălxəkum ăddăbaratăn ɣərəd wi əzzilzămnen dəbətetăn, wăte n-ăřřərəđăn n-wătetăn ăynaynen, dăy-12 orăn;

Wătetăn, režyontăn d-serkəlăn a dăy-tajjăn i-asənnəfrən n-taggayen n-ălwăkilăn wi dăy-təmmijrăd tanmərđut-ta, dăy-təqqən ta n-jere-jere, dăy-a-s ălkamăn i-tisəttəyhal, ejan dăy-təqqən n-18 orăn.

TASIWEĐT 2 : Taggažt n-ăkall d-azəzjaw-net

I. Āddăbaratăn n-ălyafyăt dăy-ăzzăman wa n-jere-jere

Ad-t-iməl komite ojjan ălyafyăt, s-itawăнна (CTS), mad-təssəməl taggayt ta tojjăt taggažt d-ălyafyăt. Komite-en, ad-irməs a-wa s- kăla dd-iqqal Komite n-imusănan wa n-ălyăfyăt, t-imălăn dăy-tanmənnakt ta n-Wăgadugu s-itawăнна (CTMS), făll-dd-əwwiđăn ăddinăt dăy-16 dăy-Šutănbăr 2014 dăy-Alže;

- a. Ujəș n-ălwăkilăn n-ălxəkum d- wi n-platform i-CTS d-EMOVS, əməlnet-t ălwakilăn –năsăn dăy-Režyontăn;**

-Ad-əjjəšan 6 əlwăkilăn n-ălyəşkər wa n-Mali CTS, d-3 n-kordinasyon, d-3 n-platform, d-2 n-MINUSMA (dăy-idđiin wa n-emănnăyăf n-CTS) d-1 n-hak iyyăn dăy-əddəwəlăn d-taggayen ti n-kăl-əssiyasa d-ălyəşkərăn n-əddəwəlăn n-ălyalim wi t-əllănen.

-CTS, ənta a dd-əqqalăn hărătăn-wi :

- Tamăđint n-asusəm n-efew jer-işrutăn ;
- Asəffəkkər n-ere wa äkokălăn tanmənnakt ta n-asəns n-efew;
- Uğəl dăy-əssəyasa wa isatbatăn əlyafyăt d-tamăđint ;
- Azəzħər d-asətbət n- idăggan (sittətăn) wi dăy-tiddawăn iməkkennəsăn d-
- Tadhəlt s-musnăt n-talya ta n-ujəş n-iməkkennəsăn i-ălyəşkər.

b. Aşərjaş n-ăddăbaratăn d-isikilăn n-taggayen n-ălyəşkər dăy-ərtaynăt tulaten gaddălnăt äddăywa, s-itawăna MOC⁶

-60 n-ăşăl wi əşrăynen azəzzəllu n-tanmərđut, ad-dăy-săn isəməl CTS, MOC d- taggayen n-ălyəşkər dăy-ərtaynăt tulaten i-ad gaddălnăt äddăywa;

-Ad-isəbdəd CTS⁷ ibərdan n-MOC, d-əmmək wa s-izza, d-a-wa t-ilzamăn. Ibərdan-en, ad-səlmədăn, dărăt-tanmənnakt, iket n-kăl-əlyəşkər, d-iket n-kăl-kordinasyon d-iket n-kăl-flatförm wi tajjăşnen MOC;

-Taggayt ta n-MOC, änuşăm n-ălyəşkər wa n-Mali a has-ăzzarăn, idhal-t əlwăkil n-kordinasyon d-əlwăkil n-flatförm;

⁶ Prononciation MOS

⁷ Prononciation STS

-Ad-ännäxdām MOC d-älyəşkərān wi dd-əfālneñ əddəwālān wi həḍneñ əhāneñ Mali;

-MOC, təwar-t tijawt n-esābār d-tamāḍint n-rājjoš d-emāremar n-iməkkennəsān (kāl-əlyəşkər n-Mali, kāl-kordinasyon d- kāl-flatfom). A wen, dāy-tadhəl n-MINUSMA d- älyəşkərān wi dd-əfālneñ əddəwālān wi həḍneñ (asətbət n-timašalen-en iwar MOC), fatruy ta tāzzarāt dāy-ərtayān əddəwəlān yərəd ad-tānt yur ašāl wa n-60 ilkāmān i-asəwār n-aḗālḗo fāll-tākarḗe ta n-tāmāḗāla);

- MOC, təwar-t dāy, asənnəmənnək d-asənnəmətəf n-timašalen d-imāremarār n-kombātāntān yur āzzāman yərəd wa n- koāntonma;

-60 n-āšāl wi əšrāyneñ azəḗḗəllu n-tanmərḍut, ad-dāy-sān isəkən CTS d- MOC, esābār n-ašəmmišəl n-əsseyasa wa ijān fāll-ālxer dāy-afālla n- Mali. Əssəyasa-en, a-wa dāy-s dd-iqqalān taggayen n-älyəşkər ti dāy-ərtaynāt tulaten gaddālnāt āddāywa, ikna awəkkəl. Esābār-wen, ittus-net, ayātaf i-āddāywa d-asətbət n-älyafyāt, a ikka kāntonmāñ ija, ḍarāt-kāntonmañ, d- ujəš n-älyəşkər d-DDR.

d-Kāntonmāñ (Tiddawt n-iməkkennəsān dāy-iiyān n-edāgg)

-30 n-āšāl wi əšrāyneñ azəḗḗəllu n-tanmərḍut, ad-dāy-sān isəmdəw CTS asətbət n-idāggan wi dāy-itajj Kāntonmāñ (s-itawānna sittətān) d-asəns n-efew. Ad-isənt MINUSMA əmukən n-sittətān-en s-ilzam ad-imdu dāy- 120 išilan, ad tatājrawān e d əkkān imiiddəw əmukən-nāsān;

-30 n-ăşăl wi ăşrăynen azəzzəllu n-tanmərđut, ad-dăy-săn isəmdəw CTS ezəzhər n-abărid n-timaşalen wa n-18 dăy-Făbrayăr 2014, ijan i- kăntonmăň, dăy-a-s ilkam i-a-wa tənnă tanmərđut-ta, ăllăyăt day aşăl wa dăy-inatta kăntonmăň;

-30 n-ăşăl wi ăşrăynen azəzzəllu n-tanmərđut, ad-dăy-săn əkfen ajhanăn tikarđiwen, ti-ăşrăynen ətbatnen, n- ismawăn n-iməkkennəsăn-năsăn d-efew-năsăn i-CTS, s-əmmək wa issəbdəd ăddăbara wa n-18 dăy-Făbrayăr 2014, dăy-ătiwăjja uyəl.

II. Ujəş n-iməkkennəsăn i-ălxəkum (integrasyon)

-60 n-ăşăl wi ăşrăynen azəzzəllu n-tanmərđut, ad-dăy-săn-t-təməlt taggayt ta tojjăt integrasyon;

-Taggayt, ad-tăt-əjjəşăn ălwăkilăn n-ălyəşkər wa n-Mali, wi n-kordinasyon d-wi n-platform. Ad-tənməşyəl d-komite wa iđanăn tanmərđut-ta;

-Ad-t-iməl dekre, issilmădăn isudas, iluzam d-răjjoş n-taggayt ta tojjăt integrasyon, dăy-ăđđamin n-ămănokəl n-ăddăwlăt i-has-madăn- isəmmənukəl ăwadəm n-ămusăn, iydalăn ămoos asănnămănnak.

90 n-ăşăl wi ăşrăynen azəzzəllu n-tanmərđut, ad-dăy-săn-təssəbdəd taggayt ta tojjăt integrasyon, đarăt-tanmənnakt d-Konsăy nasyonəl i-RSS, ăşşərəđăn, iket n- iməkkennəsăn d-talyiwen n-ujəş n- ălxəkum kud dăy ălyəşkər, tăj day tanmənnakt făll-gălatăn.

-Anəzjum–wen-däy a fäl- mad-äkfən ajhanän tikardıwen n-iməkkennəsän-näsän wi ərhanen ujəš n-älxəkum, äj älxəkum äddäbaratän n-ujəš-näsän, däy-təqqən wärät-tokey 6 orän dərät-azəzzəllu n-tanmərđut. Əššəyəl-wen, taggayt ta tojjät integrasyon a dd-təqqal d-konsäy nasyonai i-RSS;

-Taggayt ta tojjät integrasyon, ad-tənmənnək d-konsäy nasyonai i-RSS, fäll-mənhuyän d-əššəredän n-əmmək wa s-tatäjrawän gəlatän. Käl –ajhanän wi s-käla əhan älyəškər, ad-t-dd-əqqəlän s-gəlatän- wären-illa daw- wi əlan äru. Wi s-äbas äddooben uyəl n-älyəškər d- wi s-äbas –t-ərhan, äddooben ajraw n-pänsyon n-retret, mey pansyon ta dər-äniihäjjän, mey day pansyon ta jarräwän käl-älyibän, mey hasän-ätwäjjä äddäbara iyyän.

III. Asəns n-efew, azəjor n-akännas d-ujəš n-älxəkum (DDR)

60 n-äšäl wi əšräynen azəzzəllu n-tanmərđut, ad-däy-sän-t-təməl komisyonj ta tojjät DDR

-Komisyonj –ten tojjät DDR, ad-tännäxdäm d-komite wa ojjän taməđint n-tanmərđut;

-Ad-t-iməl dekre, issilmädän isudas d-iluzam d-räjjoš n-taggayt ta tojjät integrasyon, däy-äđđamin n-ämänokal n-äddäwlät i-has-madän isəmmənukeł äwadəm n-ämusän, ixdalän n-asännämännak;

- Taggayt ta tojjät DDR, ad –təkrəš əsakəl n-folitik, təkrəš day taggayen n-əššəyəł s-hak tiyyät ill-e a-wa tăt-dd-iqqalän dăy-a-s ənniixdămnăt, əjrəwnăt day əlwăkilän dăy-režyontăn;
- Taggayen tin n-ider, ad-tănăt-əhan imusănän d-əlwăkilän n-əlyəškər, wi n-kordinasyon, wi n-flatform d- wi n-ministertăn wi əlanen tadabit n-a-wen d-əlwăkilän n-timəttawen;
- 120 n-ăšăl wi əšrăynen azəzzəllu n-tanmərđut, ad-dăy-săn təkən taggayt ta tojjät a-wa s-itawănna DDR, bərnəməž n-DDR, itbatăn, ənniiqbălän-t əddinăt yərəd, dăy-a-s tohar isălan d-komite wa iđanăn tanmərđut;
- Taggayt ta tojjät DDR, ad-təjrəw tadhəlt yur-imusănän wi n-MINUSMA d-imadhalän iyyađ;
- Izərfan wi šarjašnen komisyon ta n-DDR, əlxəkum a tăn-itakkăsăn s-tadhəlt n-imilălän-net;
- Bərnəməž wa n-DDR, yur-wa n-afălla har wa ihan režyontăn, ad-ămašăl s-tadhəlt n-tijəttewen n-əlxəkum yərəd d-ta n-imadhalän.

IV. Ariri n-əlyəškər făll-ăkall

60 n-ăšăl wi əšrăynen azəzzəllu n-tanmərđut, ad-dăy-săn-ikən MOC s-CTS i-taggayt ta tojjät taggažt d-əlyafyăt i-komite wa ojjăn tamăđint, dăy-a-s tăniimănnăkt d-MOC d- CTS, esăbăr n-ariri n-əlyəškər făll-režyontăn n-Mali ti n-afălla.

-Esäbär-en, ad-ikən s-tälilt n-eddas n-ašəmmišəl n-a-wa fäll-ijä əssəyasa i-älyafyät dăy-teje n-Mali ta n-afälla. Ilzam-t iji n-ənniyät i-ähənzazăy, d-mișităn d-a-wa s- ämiiyatăr älyafyät;

-Taggayen n-älyəşkər ti s-iket əyrăfnăt, ad-əjrəwnăt isuj əmdanen, iḍkəl älxəkum wa n- Mali älmušäqqatăn-năsnăt;

-Ariri n-älyəşkər ad-ilkəm i-timɣutar n- timəttawen s-atwigəz, d-mișităn wi iha äddăwlăt, d-taggaḗt n-tarrayen n-äddăwlăt, d-anəzjum n-əššənju n-terrorizəm.

V. Timottayen d-šešrayăn dăy-älyəşkər d-azəzjaw n-äkall

a. 60 n-ăšăl wi əšräynen azəzzəllu n-tanmərḍut, ad-itwəjj uḡəl dăy-dekre wa issətbătăn emel n-CN-RSS har iwwaḍăn älwăkilăn n-ajhanăn wi äzzăllătne tăkarḍe n-tanmənnakt, d-wi n-timəttawen, tăj tanmənnakt fäll-timottayen d-taydiwen n-ašərjaš-net.

-90 n-ăšăl wi əšräynen azəzzəllu n-tanmərḍut, ad-dăy-săn isəwwəjj CN-RSS asujjăr n-talya ta iha älyəşkər, s- amsədhal d-imilălăn, d-mənhuyăn n-timəttawen, har ättălmădăn hărătăn wi ämiiyatărne s-tămottayt dăy-älyəşkər;

-Ad-issətbət CN-RSS iluzam d-tinhaḍen n-hak iyyăn dăy-ăddinăt wi dd-iqqal asətbət n-älyafyät dăy-äkall, dăy-a-s ätiwăjja ənniyät i-meḗlay n-ikallăn, (iḡerman, tidbi, irajjăn, iḡaryarăn wăr-iha äwadəm, zăbotăn, idăggan wi s-ähhuușšăl ikkuy săr-săn d-tarrayen ti n-jere-năḡ d-əddəwəlăn wi hăḍnen) d-ittusăn wi : (taggaḗt n-timəttawen, iqqud n-ăššăreḡa, atərməs d-əmmək wa s-itamašal a-wa innă äššăreḡa, älmășšibatăn wi dd-tiiḍunen fäll-dăggadəm,

timašalen n-ejeḍ, asdu n-timtar, isəffikitān, taggaḗt n-ākall, asənnətibəy n-tarrayen, arāmas n-isālan, tamāḍint n-tijəttewen ti dd-iqqal ālyafyāt, d.a.w.s.a;

-Ad-ijbəs CN-RSS dāy-asəşşuhu n-asujjār, d-iji n-ənniyāt, wa tajjān əssərdusa i-āddāwlāt yərad hakd reḗyontān, āj day ənniyāt i-semyar n-āşşəreya d-ālxəqqān n-āggadəm.

b. Asəməl n-polis ta tojjāt asətbət n-ālyafyāt dāy-ākall

-12 orān wi əşrāynen azəzzəllu n-tanmərḍut, ad-t-iməl āşşəreya, issiimālān polis ta tāynayāt, issilmād tinhaḍen-net. Ad-āllāyāt day a-wa t-illān jer polis d-taggayen ti həḍnen ojjānen ālyafyāt, issəlməd day isudas-net, əşşərəḍān n-ujəş-net, tiləmməd –net, d-aḍār n-ālxəkum wa daw-təxdam d-a-wa tāt-dd-iqqalān.

d- Asəməl n- komitetān wi hakkānen tayətte dāy-isālan wi n-ālyafyāt

-60 n-āşāl wi əşrāynen azəzzəllu n-tanmərḍut, ad-dāy-sān t-iməl dekre āsiimālān komitetān wi hakkānen tayətte dāy-isālan wi n-ālyafyāt, s-itawānna CCLS dāy-reḗyontān s-tizarāt, dāy-komintān ḍarāt-a-wen. Hak reḗyon, ad-ijjəş CCLS iyyān ayṛəm-net wa išşāmān, ijjəş iyyān hak komin;

-Hak CCLS, ad-t-əjjəşān imāḍanān n-ālyafyāt d-kāl-ḗistis n-edāgg, hakd ālwākilān n-polis ta tāynayāt, d-ālwākilān n-timəttawen d-imānokālān n-edāgg d-ālfāqqitān, d-ālwākilān n-asosyasyontān d- wi n-tiḍeḍen d-wi n-təmməḍrit. Ad-hakkān kāl-CCLS mənhuyan-nāsān i-inaxkimān n-edāgg d-kāl-ālxəkum wi ojjānen ālyafyāt. Dihən ad-tatājrawān isālan,

tanăfrayăn äddinăt d-a-wa ijăn, ätiwăjja ənniyăt i-timɣutar-năsăn;

-Taggayen ti n-CCLS, tajjänăt kud dăɣ tiyyăt tayimit dăɣ-ăyyor i-asujjăr n-ălxal n-ălyafyăt d-tijawt n-timăteren.

TASIWƏDT 3: Timašalen d- bərnəməžăn n-efes n-ărrezăɣ, uzəj n-tumast dăɣ-režyontăn n-Mali ti n-afălla (dăɣ-təqqən jəzzəlăt, təhat edăgg meɣ təqqən šəjreet)

I. Äddăbaratăn wi n- jere-jere

Timašalen d-brožetăn-wi dd-əjrăwăn išrutăn, dăɣ-a-s əlkamăn i-əššərəḍăn n-Eɣăf VI n-tanməḍut, ilzam ad-ămašălăn šik, s-amzizăr har dd-əssəysəlăn hărăt dăɣ-derhanăn n-timəttawen ti təḍăs talya –ta təjăt dăɣ-režyontăn n-Mali ti n-afălla:

1. Teyăre d-irošan

Asəqqərhi i-amer n-lăkkolăn dăɣ awătay n-teyăre wa n- 2014- 2015 dăɣ-ayrud n-režyontăn ti n-Gawa, Tinbəktu d-Kidal,

Alăɣu n-ălxal n-lăkkolăn n-režyontăn tin-dăɣ ɣərəḍ,

Asəşşuhu n- răjjoš n-kantintăn dăɣ 314-lăkkolăn ɣur-amer n-lăkkol s-tijawt n-isudar dăɣ-săn d-isuj-năsăn

Asəşşuhu n-răjjoš n-lăkkolăn s-:

- əmukən n-lăkkolăn wi əɣšădnen;
- tijawt dăɣ-săn n-isuj n-teyăre (əhan isudar)

- Asuyəl šik n-imăsăŷran Ʒərəd n-režyontăn ti n-Gawa, Tinbėktu d-Kidal ămewăynen s-režyontăn n-Mali tiyyađ s-tisəssərđa n-uyəl.

-Ățțălăba n-akademităn ti n-Gawa d-Tinbėktu wi əjrăwnen DEF, əjrəwnet idăgġan n- teƷăre;

-Ađăkal n-imăsăŷran wi s-itawănna kontraktiyeltăn dăŷ-tăqqăn-ten-dăŷ;

-Edey n-a-wa s-itawănna Idagġan n-almud wăren-əŷlel, əjjəšan-tăn isuj-năsăn;

Ađăman n-akătab n-ățțălăba wi əjrăwnen Bac, dăŷ-fakiltetăn d-əmukən n-ălmušăqqatăn-năsăn;

-Asənkər n-timəttawen s-asuyəl d- uđəf n-aratăn, hullan tilyađen, dăŷ-lăkkol, dăŷ-idăgġan wi təđăs talƷa-ta;

-Edey n-Săntărtăn n-asəlmad n-əššəŷəl wa n-ădomm d-tănoțtaft d-arəzzej, dăŷ-režyontăn ti n-Tinbėktu d-Kidal, d-isuj-năsăn;

-Əmukən n- Săntăr n-asəlmad n-əššəŷəl wa n-ădomm d-tănoțtaft d-arəzzej ihăn režyon ta n-Gawa

2. Āssexāt

-Ašerjaš s-āṣṣahāt, n-idāggan n-lāytor (CSCom, CSRef. D-obitaltān wi ehanen reḡyontān) s- :

- Asēmēl dāy-sān n-isuj n-eššəyēl d-isəfran, har udabāt hak iyyān dāy-edāgg wa iha ad-ānnājmāḡ d-āssexāt n-āddināt wi t-in-tiisēnen,
- ʔmukēn n-lāyturtān wi wāren-ərješ dāy-reḡyontān ti n- Gawa (3), Tinbēktu (3) d-Kidal (5), d-tijawt n-isuj dāy-sān.

-Asəqqərhi i-uyēl n-ilāytoritān wi əjmāḡnen ākall, s-tijawt n-tisəssərḡa d- aḡāman n-ālyafyāt;

-Aḡākal d-asēmēl n-ilāytoritān wi s-itawānna kontraktiyeltān, har tiwwaḡ tādabit n-lāyturtān a ikka āzzāman –wa-dāy wār-okey;

-Tijawt n-išilan n-asəssəfər i-turhənnawen ti s-izzəwāt ālxal-nāsnāt, dāy-lāyturtān wi māqqornen, dāy-dd-osan ilāytoritān wi māqqornen n-Bāmāko;

-Asiwəḡ n-tādabit n-āddināt, s-asəssəfər i-iməḡḡərura d-refiḡyetān wi dd-əqqālneḡ bānnan;

-Asəṣṣuhu n-ašəjyaš i-āddināt s-taggayen n-ilāytoritān ərjašnen, əkkan jer-imāzzayān;

-Ašəšray n-āddābaratān n-asjər n-aratān dāy-tejeḡəmt;

-Ađăaman n-tijawt n-ənniyăt i-turhənnawen ti lăbasnen, wăr dd-tăjjănet iyyăn n-ejăđăl dăy-režyontăn ti n-kărađăt, d-asdu i-ejeđ n-tuhənnawen-en afăl dd-osănăt;

-Asənt dăy-edey d-aggay n-isuj n-kărađ lăytortăn ohaznen ăddinăt dahhălăn-tăn dăy-režyontăn ti n-Kidal, Gawa d-Tinbəktu.

3. Aman

-Əmukən n-unan d-foražtăn wi əhanen isaffăn;

-Eyeš n-foraž iyyăn dăy-Kidal;

-Eyeš n-foraž iyyăn dăy-Gawa;

-Eyeš n-anu ilan sitărna dăy-Tinbəktu;

4. Asərkab n-ărrezăy n-ăkall

Ajăraw n-tadhəlt i-timašalen yərəd ti n-ădomm d-timđan s-hăratăn-wi:

-Asərkab n-timašalen n-ădomm (iškraš wi n-hak ehăn d- wi - dăy-tərtay tamətte);

-Tăzunt n-idommăn d-ăngəretăn;

-Ašəjyaš d-asəssəfər i-arəzzej;

-Əmukən n-mărsintăn n-asəsu n-aruggatăn;

-Asəməl n-timašalen n-ădomm, tamăđint, mamăla, ăhoyy n-imănan d-ahăraw i-tiđəden d-təmməđrit.

ᠡᠰᠰᠦᠷᠦᠳᠠᠨ n-aᠰᠦᠮᠮᠢᠰᠦᠯ :

-lᠳman ᠠᠯᠬᠡᠭᠠᠮ asᠦᠶᠰᠦᠯ n-timaᠰalen d-broᠵetän-wi dd-nokäy, dᠠᠭ-iban anububək, dᠠᠭ-amsədhal d-imilälän-net wi ɐjbäsnen dᠠᠭ-Alᠵe d-timəttawen ti dd-əkkan;

-lᠳman ᠠᠯᠬᠡᠭᠠᠮ asdu n-iᠵᠦᠷᠶan d-asəbdad n-äddinät wi äddoobätnen asᠦᠶᠰal n- broᠵetän-en, hək d-s-tirjiten n- imilälän-net;

-Taggayt n-Komite wa oᠵan tamăᠳint n-tanmərᠳut, ta tojjät isālan wi n-efes n-ärrezäy d-uᠵᠦᠵ n-tumast, a dd-iqqal asujjār d-tamăᠳint d-aᠰᠦᠮᠮᠢᠰᠦᠯ n-broᠵe. Komisyon ad-tät-əjjəᠰän ᠠᠯwākilän n-iᠰrutän d-wi n-kāl-əssəyasa, (iyyän, iyyän n-äwadəm-net). Tăddoobät utər n-tadhəlt n-äwadəm ᠶᠦᠷᠦᠳ äddooben ad-tät idhəl. Tiᠶimiten-net, dihad sār-snät təjă tămyatert ad- tajjänät s-ännäsexatän n-kāl-əssəyasa;

-Ätiwārha dᠠᠭ-ᠠᠯᠶaləm ad-tawəᠳ tădabit-net dᠠᠭ-asᠦᠶᠰᠦᠯ n-bərnaməᠵän-l;

-lᠳman ᠠᠯᠬᠡᠭᠠᠮ taggazt, asəlləllu, d-uᠵᠦᠵ n-tulaten n-äddinät wi rəkkəmnen, hullan aratän wi n-imawayän n-ᠠᠯᠶᠠᠶalän, ijuhelän, aratän wi s-immär hārät ənniyätän-näsän, tiᠳᠦᠳᠦᠳ ti ɐhanen ikäršäyän, tiᠳᠦᠳᠦᠳ ti n-timawayen n-aᠯᠶᠠᠶalän, aratän wi n-inäsbäkkadän, iməᠳᠳᠦᠷura...;

-Aᠰᠦᠮᠮᠢᠰᠦᠯ n-broᠵetän-wi, ad-äj dᠠᠭ-a-s iwway ənniyät n-asənnəmənnək n-semyar n-ᠠᠯᠬaqqän n-äggadəm d-əmukən n-timᠶutar n-äddinät ti hasän-oᠶaynen ämära-dᠠᠭ, d-efes n-äddäwlät har ifnəᠵ əlləqqu;

-Ad-udayǎn išrutǎn ȳərəd i-tijawt n-timašalen āsiimārsǎlnen i-ti n-brože-i;
Ʒdmanǎn išrutǎn ālyəllas i-inaxdimǎn wi n-ālxəkum d-wi ojǰǎnen uzəj n-
ālxəqqǎn n-āggadəm.

II. Addābaratǎn wi ərhanen təqqən təhat edǎgg d-təqqən šəjreet

Dǎȳ-isǎlan n-āddābara wa iskatǎn i-efes n-ārrezǎȳ d-uzəj n-tumast n-
režyontǎn n-Mali ti n-afǎlla, dǎȳ-imməjrǎd eȳǎf IV n-tanmərđut, ad-t-
əməlǎn eddasǎn n-timašalen əbsarnen fǎll-iwətyan ājjootnen, dǎȳ-dd-
mad-əȳsəlnǎt timašalen-ti:

Dǎȳ-isǎlan wi n- efes n-tinariwen, asəməl n-isudar d-taggaȳt āhənzazǎȳ;
ad-ətwəjjən hǎrǎtǎn-wi:

-Tadhəlt n-inəsduma s-idomman, āngəretǎn d.w.s

-Tadhəlt n- sǎrwistǎn wi n-imusǎnǎn s-šəšray n-tisədwal āynaynen
d-efes n-irǎjǎnatǎn n-arəzzej;

-Asəşşuhu n-āssexǎt wa n-irəzzejǎn s-əməkən n-lǎȳturtǎn wi n-
irəzzejǎn dǎȳ-režyontǎn d-serkəlǎn;

-Asəssuxu n-irəzzejǎn n- hak režyon;

-Asəməl n-isuj, turfen, timusnawen i-ilǎȳtoritǎn wi dd-taqqǎlnen;

-Asəməl d-efes n-tijǎndǎren n-ādomm n-imǎnan d-asjət n-imǎnan
dǎȳ-ibǎnyǎn;

-Tǎȳunt n-isudar i-āddinǎt wi n-iməđđərorə əknanen tǎnokmamt s-
imənsiwǎn;

-Asəşşuhu n-əddəbaratən wi s-isamal əlxəkum isudar;

-Asəşşuhu n-tayde ta sifəkkurət işmal n-tejedəmt hərwə əndi dd-təwwəd;

-Asəşşuhu n-ijəndan n-əttəyam dəy-komintən;

-lhuk n-əttəyam i-timəttawen ti rəkkəmnen;

Asəryas n-anməttəf n-timəttawen ti əsoosənnen isudar d- ti tən-əsiisakəynen;

-Tadhəlt s-asəməl d-aməmməlu n-arəzzəj;

-Ejed n-anəbal n-ejərew wa n- Nəžer, d-iwtələn, ibənyən d-ijorar/ijererən wi tən-dd-hakkənen aman;

-Taggəzt n-isəlman n-idəgğan wi n-aman s-ədəmu n-işkan əddoobətnen ukəs n-timəutar tiyyəd şund isəyerən, ijəttan;

-Taggəzt n-tawəqqast d-irəjwan har ikən sər-sən əkall adələj;

-Ejed n-təşwəlt;

-Tadhəlt dəy- isəffəkkirən wi n- isəlan n-a-wa dd-iqqalən idommən d-irəzzəjən.

Dəy-isəlan n-a-wa dd-iqqalən asərkab n-efes, ad-ətwəjjən hərətən-wi:

-Tijawt n-tidəden, təmmədrit d-tassayen-nəsən dəy-timaşalen əhan əddinət əjjootnen;

-Asəməl d-efes n-timašalen n-səḡsal n-ərrəzǎḡ i- tiḡeḡen, təmməḡrit d-tassayen-nāsān, ertayān dǎḡ-snāt šund dǎḡ-kofratiftān;

-Tadhəlt s-asəməl n-əššarikatān mǎḡrooyen dǎḡ-timəttawen –i- dǎḡ har əknənāt asəşşuhu n-ərrəzǎḡ n-əkall, seməlān əşşəḡəl dǎḡ-əkall;

-Asiwəḡ n-tǎdabit n-təmməḡrit d-tiḡeḡen d-tebǎdde-nāsān dǎḡ-timašalen, ǎddeewān d-timḡutar n-ərrəzǎḡ n-edǎḡḡ;

-Tadhəlt n-kofratiftān d-əššarikatān ti ǎddoobǎtnen asəməl n-əşşəḡəl;

-Asəḡər d-tadhəlt s-asənnətibəḡ, əkbalnen ikkan kǎl-əššarikatān wi dd-binnəwnen timašalen iha əşşəḡəl i-iman-nāsān;

-Asəssuf n-tamḡərhut n-kǎl-ahǎrǎw;

-Asəməl n- tidbi n-imahhǎrǎwān dǎḡ-reḡyontān n-Mali ti n-afǎlla;

-Asəḡyas n-azrəf d-tibḡar ti n-şəşray n-ərrəzǎḡ;

-Asəməl n-iwetān/hebutān, otasnen tartit n-ifləkǎn n-Afriqəyya;

-Asəməl n-bərnəməḡ idhalān ǎddināt wi dd-şaşraynen əşşəḡəl i-aratān wi əssəmdānen teḡäre wǎr-əjrewān əşşəḡəl d-tiḡeḡen d-bərnəməḡ n-asəḡər d-ajǎraw n-əşşəḡəl i-aratān wi iksān lǎkkol d-wi s-wǎr-kǎla əjjǎšān lǎkkol;

-Asəssuf n-tisəysal d-asəssuf n-milyaw n-tisəysal n-imāhhārāwān
s-asəxər;

-Asəməl n- timašalen dd-tiirəwnen ārrəzāy;

-Ajāraw n-idomman d-angəretān d-ajāraw n-iwetān wi dāy-hin-
nazzānāt tisəysal;

-Asəssuf n-timašalen n-ārrəzāy ti n-ādomm šund išijašan n-išəkraš,
ālmāsālātān d-izəjraz d-āssānyātān;

-Asəssuf n-imrura n-mamāla wa əndārrān;

-Asəssuf n-āššarikatān wi dd-takkāsnen tibyar ti n-tarāja n-ākall
dāy-režyontān n- Mali ti afālla.

Dāy-isālan n-efes n-zābotān, ad-ājən hārātān-wi :

Asəxsəl n-zābotān-wi :

- Issuy n-Kidal, gawa, Tinbəktu s-zābo wa iblājān əssāxra;
- Gawa – Burem- Tawsa;
- Burem- kidal;
- Kidal – Timāyawen ;
- Anefis-Tesālit-Borželmoktar;
- Kidal-Mənəka;
- Ansāŋŋo-Mənəka-Anderānbukan-tarrayt n-Nəžer;
- Gāmakura – Tinbəktu;
- Duwānsa –Tinbəktu;
- Duwānsa- Gawa (ərukən);

- Gosi- Tăyarust;
- Bore- koryănze- Āka;
- Munia-Jafărobe- Ja- Tenenku- Yuwaru ;
- Inḍeləmăn –Tarrayt n-Nəžer ;
- Ansăŋŋo- Tese – tarrayt n-Burkina Faso;
- Lere- Făsăla.

-Asəməl n-iyaryarăn n-turfen ti n-išənnawăn dăy-Kidal, Tesălit, Tăwdănni, Mənəka, Gawa (ərukən) d-Gundam;

-Asəməl n-sănraltăn n-efew ti šarjaš tăfukt d-ti išarjaš gazwal dăy-Tinbėktu, Gundam, Dire, Niyafunke, Gawa, Mənəka, Kidal, Tesălit, Tăyarust, Ansăŋŋo, Tinăsăko, Burem, Duwănza, Tenenku, Yuwaru, Lere;

-Issuy n-režyontăn ti n- kăraḍăt n-afălla d-gazodik wa iblajăn Ěssăxra;

-Edey n-isəlman wi dăy-baddăd Tinăho dăy-Bănba, Dire d-Yuwaru.

Dăy-isălan wi n-ajunf dăy-sărwistăn i-timəttawen dăy-idăggăn-năsnăt, ad-ətwəjjən hărătăn-wi :

-Ikkuy dăy-ərukən n-ihănan n-lăytur wi əyşădnen d-edey d-iăynaynen;

-Edey n-obitaltăn dăy-režyontăn ti Mənəka d-Kidal;

-Asiwəḍ n-iket n-əttäläba wi n-käl afälla jarrāwnen Burstān ti hakkān imadhalān n-Mali;

-Asəşşuhu n-əssexät n-käl-ässäxra, s-asəməl n-taggayen n-iläyturoritān, ərjašnen jer –imäzzayān, šajyašan i-äddinät i-äyātaf i-turhənnawen, sasāfarān i-wi ərhiinnen;

-Ašəmmišəl n-taggayen ərjašnen jer-timəttawen yattāfān i-turhənnawen s-tajəyyešt;

-Edey n-läkkolān äynaynen dihad təja tämyatert s-a-wen dāy-režyontān ti n-Tibəktu, Gawa d-Kidal;

-Tadhəlt n-ašərjaš n-kantintān ti n-läkkolān;

-Asəməl n-imäsäyran olaynen, əjjətān dāy-läkkolān;

-lhuk n-isuj n-əššəyəl i-imäsäyran d-əttäläba;

-Asəhhəriwəs n-timəttawen s-uḍəf n-aratān dāy-läkkol, hullan tilyaden;

-Asəməl d-efes n-lniwersitetān dāy-režyontān hak-iiyāt ta has-räqqiisät;

-Asətrab n-asəməl n-läkkolān wi mäqqoornen dāy-režyontān ti n-afälla;

-Əmukən n-säntärtān wi dāy-itatälmad əššəyəl d-särwistān wi - ojjānen əššəyəl, əyşādnen dāy-režyontān ti n-Kidal, Gawa, Tinbəktu;

-Asəməl n-Lise teknik iyyän dăḡ-hak reḡyon;

-Edey n-santăr n-almud n-əşşəḡəl dăḡ-hak serkəl n-reḡyontăn ti n-afălla;

-Asəməl n-aman i-timəttawen ti əhanen mişi n-fad;

Asiwəḡ n-fănfītăn n-aman dăḡ-ayrəm wa n-Gawa.

Dăḡ-isălan wi n-ăssănyăt d-tihorawen, ad-t-əməlăn hăratăn-wi :

-Əmukən d-tadhəlt n-sărwistăn wi ojjănen ăssănyăt d--
tihorawen dăḡ-reḡyontăn d- a-wa s-itawănna misyon kiltirel ti
n-Gawa, Tinbəktu d-Əssuk;

-Asəməl d-efes n-timaşalen n-umăḡ d-asəffik əlanen ibărdan
ăjjootnen, əjan făll-hăratăn wi satbatnen tumast;

-Asjət n-timoqqesen n-ăssănyătăn d-ălyadatăn dăḡ-reḡyontăn
d-asəməl n-timoqqesen ti n-izəjraz s-itawănna sementăn n-
ăddăwlăt d-biyenaltăn d-festiwaltăn, s-win-dăḡ ḡərəd,
timoqqesen n-timəttawen dăḡ-izəjraz a ămoosăn.